

Materiálové hospodářství

IV. přednáška

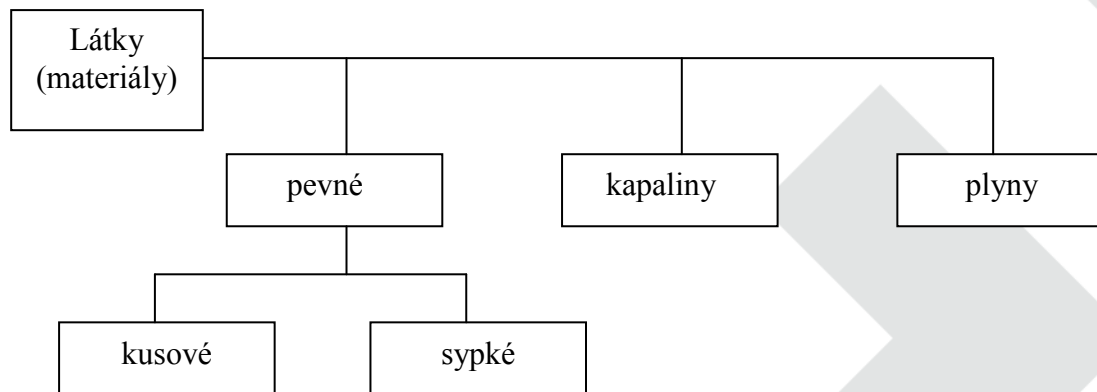
Plán přednášky

1. Druhy materiálu (pasivní prvky)
2. Vlastností materiálů
3. Balení materiálu
4. Tvorba manipulačních jednotek
5. Paletizace a kontejnerizace
6. Obalové hospodářství

Pasivní prvky

- Materiálové prvky,
- Obaly
- Převážné prostředky (palety),
- Odpad,
- Informace.

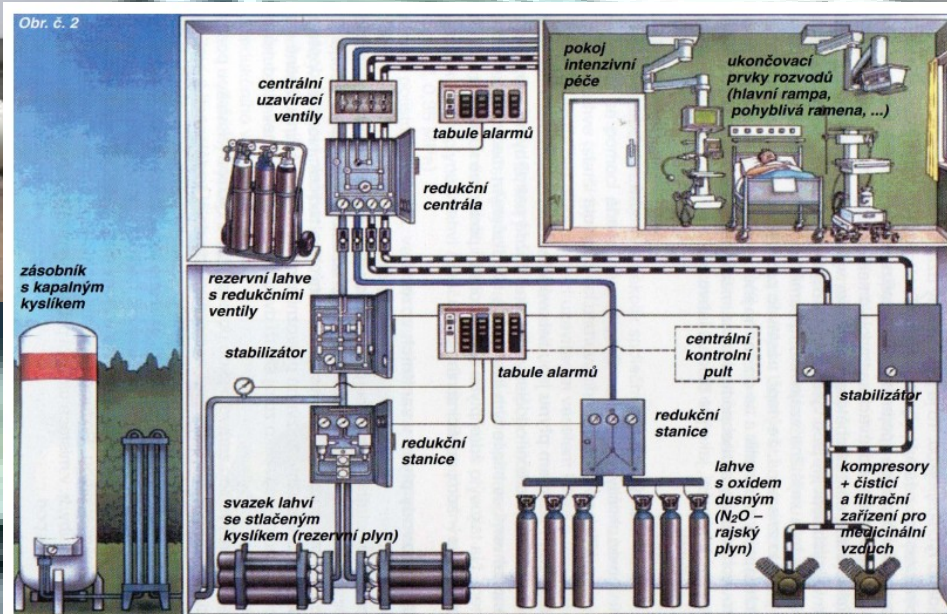
1. Druhy materiálů

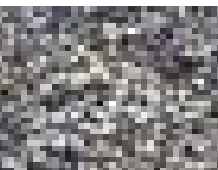
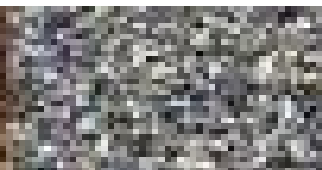
Příklady materiálu: kapaliny

Příklady materiálu: plyny

Příklady materiálu: pevné sypké

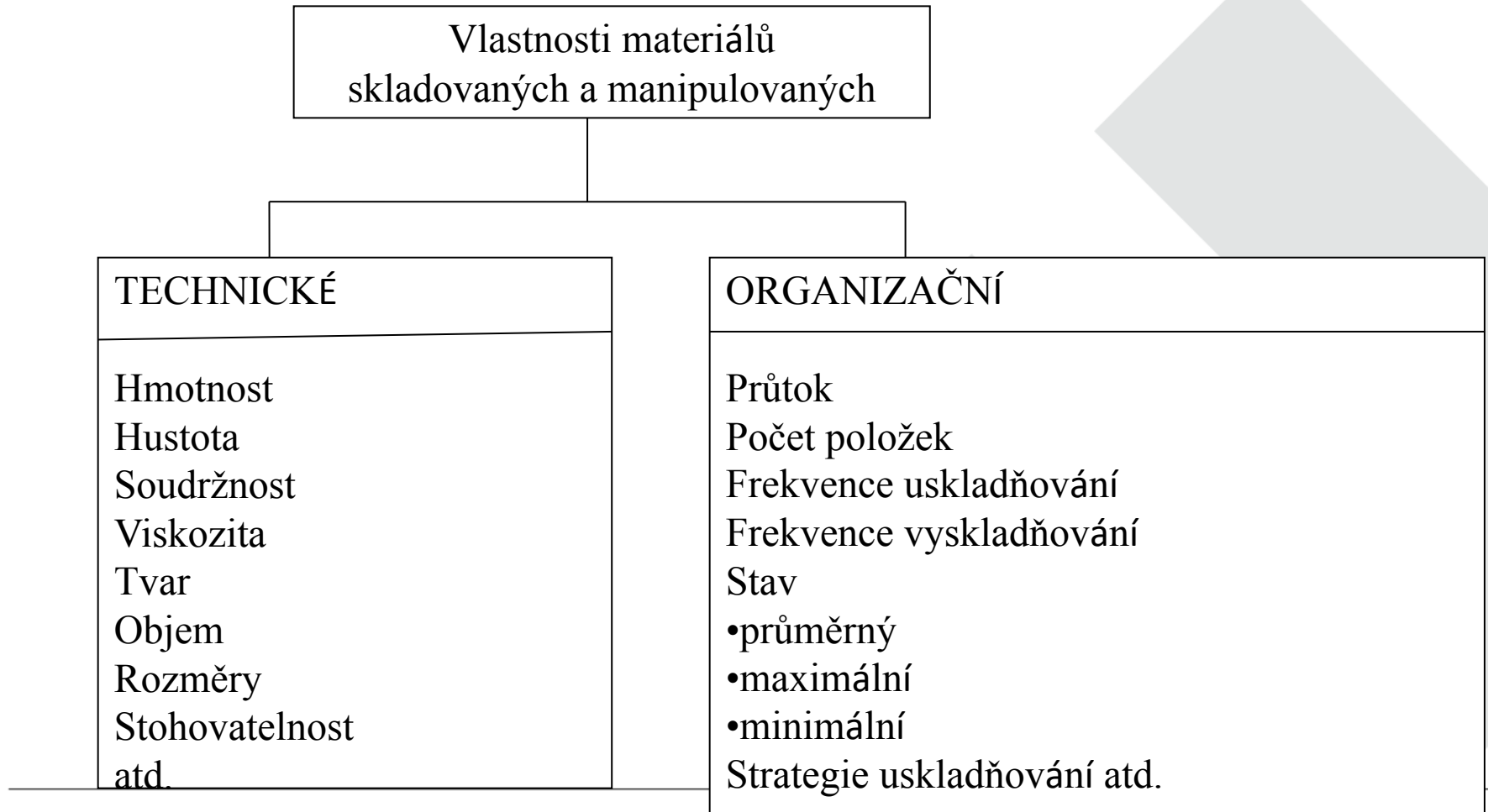

Příklady materiálu: pevné kusové

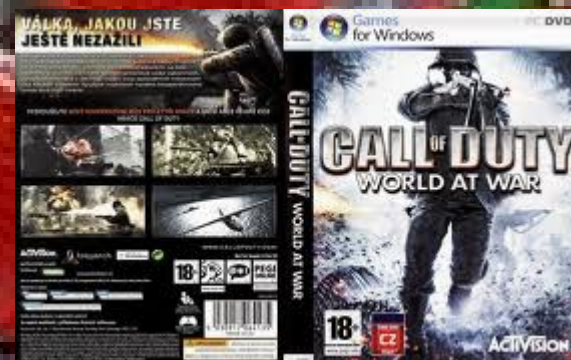

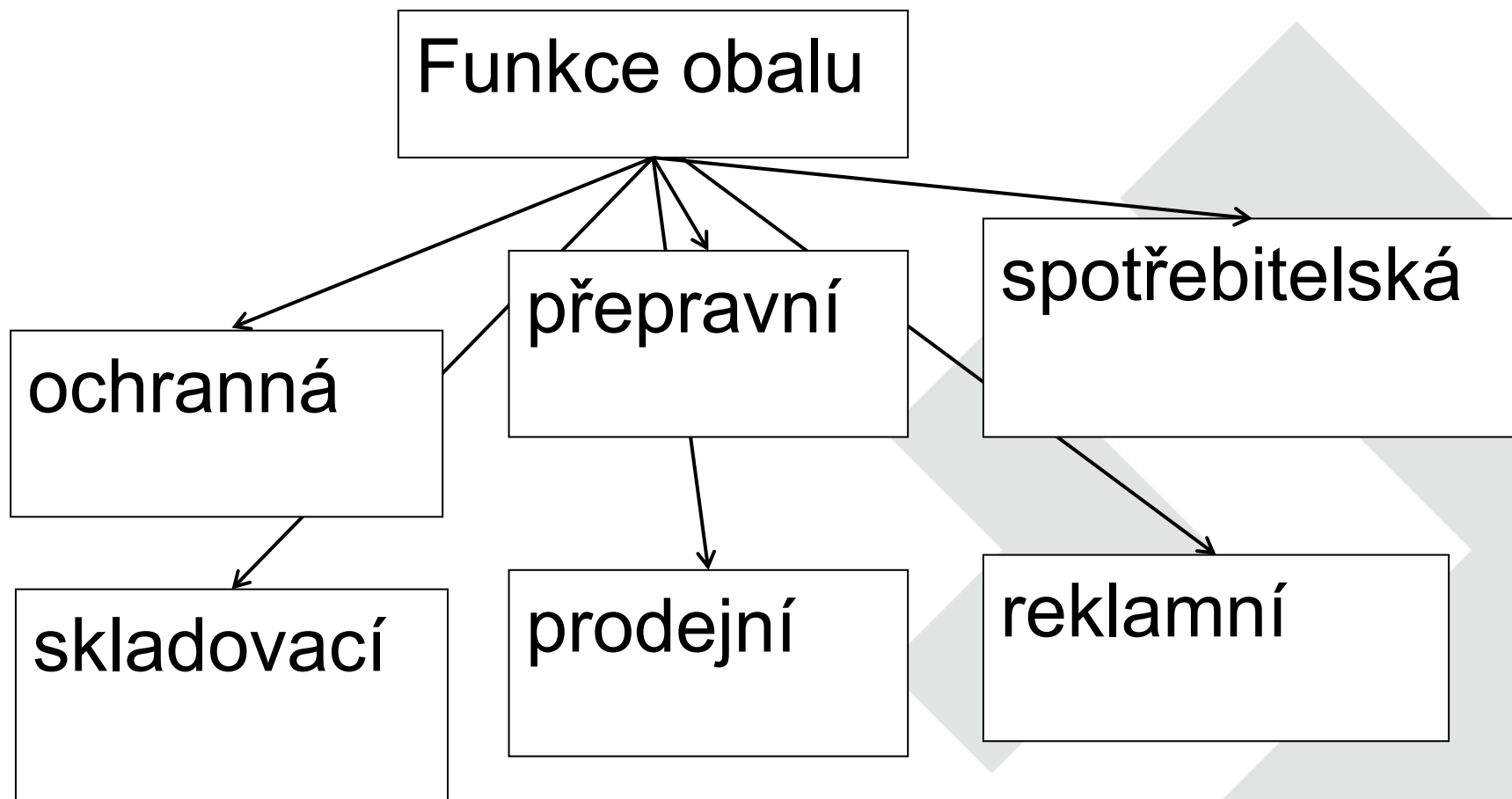
2. Vlastnosti materiálu

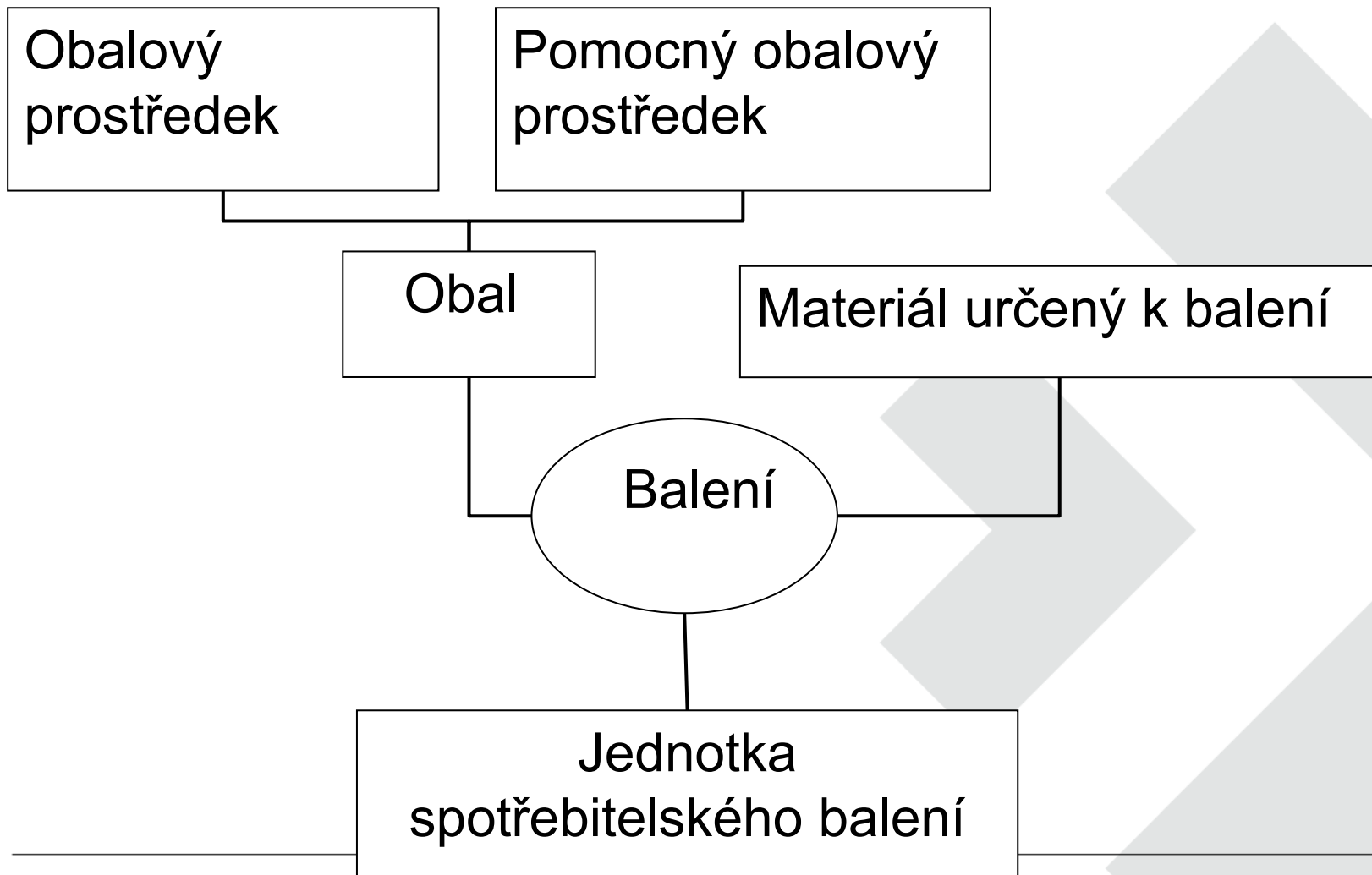
Obalové hospodářství

3. Balení materiálu, funkce obalu

3. Balení materiálu

Světová obalová organizace (WPO- World Packaging Organisation), Worldstar Winners 2017 - President's Award

I místo: balení kávy společnosti Camargo Cia Emgalagens, na kterém je každý den vytisknuta aktuální titulní stránka brazilského deníku.

II místo: Cardiff Group a její speciální plastové sudy na nápoje s vnitřním vakem, který prodlužuje trvanlivost

III místo:

(1/2) společnost Pitkit a její lahve s unikátním QR kódem, jenž po načtení poskytuje řadu dalších informací o pití.

(2/2) transportní koncept 4v1, který spočívá ve speciální dřevěné konstrukci, jež téměř dokonale využívá prostor v přepravním kontejneru. Zatímco v roce 2000 se takto v kontejneru přepravovaly dvě karoserie, od roku 2006 pak tři a po dalším vylepšení balení se nyní do kontejneru vejdou čtyři rozložené vozy.

Montážní sety Škoda

- **CKD (complete knocked-down)**- CKD znamená, že se auto expeduje prakticky úplně rozložené. Díly nejsou nalakované ani svařené do podkompletů.
- **MKD (medium knocked-down)** -z lakované karoserie a montážních dílů.

Lakované karoserie se ukládají na dřevěnou konstrukci tak, že nad dvěma spodními jsou na rámu šikmo uložené ještě další dva vozy. Celá konstrukce se skládá z několika částí, které se spojí a zapasují do sebe poté, co se na ně uloží náklad, tedy karoserie a další díly montážního setu, které jsou uloženy jak v krabicích uvnitř vozů, tak jsou připevněné k dřevěnému rámu kolem aut

- **SKD (semi knocked-down)**- SKD je kompletně smontovaná karoserie, zvláště je pouze agregát a podvozek. Takto škodovky putují po železnici na Ukrajinu a do Kazachstánu

Pojem manipulační jednotka

Manipulační jednotka - je jakýkoliv materiál (balený i nebalený, ložený na přepravním prostředku nebo i bez něho), který tvoří jednotku schopnou manipulace, aniž by bylo nutno dále ji upravovat.

4. Tvorba manipulačních jednotek.

Manipulační jednotka I. řádu

Přepavní prostředky: nakládací bedny, přepravky, základní manipulační jednotka může být vytvořena pouze obalem (lepenkový karton, pytel, smrštitelná fólie, sud, demižon).

Způsob manipulace: ruční, pomocí dopravníků, plošinových vozíků.

4. Tvorba manipulačních jednotek. Manipulační (přepravní) jednotka II. řádu

Přepravní prostředky: palety, malé kontejnery, roltejnery.

Způsob manipulace: nízkozdvižnými nebo vysokozdvižnými vozíky, regálovými zakladači, stohovacími jeřáby, dopravníky, kontejnery lze odtlačit ručně.

BERY DŘEVOVÝROBA s.r.o.

4. Tvorba manipulačních jednotek. Přepravní (manipulační) jednotka III. řádu

Přepravní prostředky: velké kontejnery, výměnné nástavby.

Způsob manipulace: jeřáby, speciální vysokozdvižné vozíky, portálové zdvižné vozy, dopravníky.

4. Tvorba manipulačních jednotek.

Přepravní (manipulační) jednotka IV. řádu

Přepravní prostředky: čluny (člunové kontejnery).

Způsob manipulace: Palubní portálové jeřáby, zdvižné plošiny.

Důležité aspekty při řízení pasivních prvků:

- Bližší specifikace materiálu **(CO?)**
- Množství, tj. kolik je toho třeba manipulovat **(KOLIK?)**
- Pracovní postupy **(JAK?)**
- Technické prostředky a zařízení **(ČÍM?, POMOCÍ ČEHO?)**
- Výchozích a koncových míst dodavatelského řetězce **(KDE?),**
- Časových požadavků, tj. kdy má manipulace probíhat **(KDY?)**

Automatizované systémy manipulace s materiálem

- **Automatizované základací systémy** tvoří speciální automatizovaný systém, jenž dokáže manipulovat s materiálem bez přítomnosti člověka. (zakladaš popřípadě jeřáb, který je schopen odebrat či umístit materiál, tzn. koordinace veškeré manipulační činnosti probíhá na základě vloženého softwaru).

Pohyb celého systému se realizuje tak, aby byl maximálně využit prostor pro skladování do výšek.

- **Automatizované skladovací systémy** jsou charakteristické zejména dynamičností systému pro zvýšení produktivity a snížením celkových nákladů. Rovněž významnou výhodou je skutečnost, že poškození manipulovaného produktu je minimální.

Skladovací systémy dokážou vzájemně komunikovat v rámci sdílení dat a tím propojit jednotlivé prvky v jeden ucelený a přehledný skladovací systém s mnoha vazebními prvky, které díky své provázanosti dokážou reagovat na okamžitou změnu požadavku.

Plně automatický vidlicový zdvižný vozík bez řidiče - série LINDE L16

5. Paletizace a kontejnerizace

- *Palety*
- Rozměry obalů musí navazovat na rozměr palety.
- Manipuluje se zdvižnými vozíky.

- **Dle informací IBSCD LAB až 54% dřevěných palet jsou jednorázové.**

5. Paletizace a kontejnerizace.

Kontejnery

- nástavby pro silniční nákladní vozidla (nákladní automobily, přívěsy, návěsy).

6. Obalové hospodářství

- zákon č. 477/01Sb. o obalech, vyhláška č. 115/02 Sb. o podrobnostech nakládání s obaly, vyhláška č.117/02 Sb. o rozsahu a způsobu evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence.

Recyklace-příklady z praxe

- **(2015) Alza nerekyclovala obaly.** Od ČIŽP za to dostala pokutu 1,8 milionu

- **(2015) DHL vyzývá logistický průmysl k férovému a odpovědnému podnikání**

Při uvádění výrobku na trh je nutno zajistit, aby:

- hmotnost a objem obalu byly *co nejmenší*,
- koncentrace nebezpečných látek v obalu byly *v souladu s limitními hodnotami* (v případě spalování),
- obal po použití *byl dále opakovaně použitelný*, nebo aby *odpad z obalu byl využitelný jedním z těchto postupů*:
  - recyklace,
  - energetické využití,
  - aerobním nebo anaerobním zpracováním biologicky rozložitelných složek,

Při uvedení obalu (baleného výrobku) na trh byl na jeho štítku označen:

- materiál, z něhož je obal vyroben,
- způsob nakládání s použitým obalem.

Videoukázka

- [KMENT s.r.o.](#)- exportní balení výrobku
- [Jak se co dělá- PET lahve](#)
- [Automatická skládačka kartonů](#)
- [Proces balení jogurtu](#)